

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΗΣ

Ο ΣΕΡΡΑΙΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Συμπληρώνονται φέτος 70 χρόνια συνεχούς προσφοράς στον τόπο μας από το Χρήστο Σταματίου (1922-1992).

Η αποτίμηση της μουσικής του δημιουργίας αποτελεί έργο των ειδικών. Όμως η καταγραφή, η παρουσίαση και η προβολή της, θεωρούμε πως είναι σερραϊκή υπόθεση. Είναι κρίμα που, χρόνια τώρα, το έργο του παραμένει ουσιαστικά χωρίς την αξιοποίηση που του αξίζει.

Για την αξιοποίηση της πνευματικής δημιουργίας του αθόρυβου και ταπεινού αυτού μουσουργού, που ξεχώρισε κυρίως από την ποιότητα του έργου του, μίλησαν, όχι λίγες φορές, καλλιτέχνες με πανελλήνιο κύρος και καταξίωση.

Άρχισε τη σταδιοδρομία του ως απλός κλαρινίστας¹ σε ηλικία 13 χρόνων. Έδωσε αναρίθμητες συναυλίες. Τις παρακολούθησαν χιλιάδες Σερραίοι και φιλόμουσοι απ' όλα τα μέρη της πατρίδας μας που εκτίμησαν το πηγαίο ταλέντο του συνδυασμένο με άρτια κατάρτιση. Η πολύχρονη αυτή κι αδιάκοπη δραστηριότητα στη μουσική αποτελεί το φωτεινότερο δείγμα της προσφοράς του μα και το πιο αισιόδοξο μήνυμα για τους νεότερους. Τιμήθηκε με πανελλήνιες διακρίσεις όσο ελάχιστοι συντοπίτες μας, τίμησε την πόλη και προώθησε το σερραϊκό τραγούδι πέρα από τα σύνορα της σερραϊκής γης.

Ο μουσικοσυνθέτης και πιανίστας Νίκος Αστρινίδης στον πρόλογό του για την έκδοση των *Δημοτικών τραγουδιών της περιοχής Σερρών*, ανάμεσα στ' άλλα αναφέρει: «Η μακρόχρονη γνωριμία μου με την καλλιτεχνική προσωπικότητα του Χρήστου Σταματίου με

κάνει να εκτιμώ ανεπιφύλακτα τη βαθειά εμπειρία του στη χορωδιακή ζωή του τόπου μας, τη γνώση των προβληματισμών για διατήρηση ζωντανών ακουσμάτων, που να προσφέρουν στο κοινό πέρα από τις μεταφορές των κλασικών έργων και ζωντανές εμπειρίες από τη λαϊκή πολιτιστική παράδοσή μας. Η εκτίμηση των παραπάνω αρετών, σε συνδυασμό με την αβίαστη και απέριττη διασκευή των τραγουδιών που είχα την τύχη να μελετήσω, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για συνεπή αντιμετώπιση του προβλήματος. Είχα την ευκαιρία να ακούσω δημόδη τραγούδια σε εκτέλεση από μουσική γραφή και εναρμόνιση από το διακεκριμένο μουσικό Χρήστο Σταματίου και διαπίστωσα ότι η συγκέντρωση του υλικού των τραγουδιών, που τα διέσωσε η μνήμη και η παράδοση στο διάβα των αιώνων, έγινε με θρησκευτική προσήλωση στο αληθινό μουσικό στοιχείο και ότι διασώθηκε η αληθινή έμπνευση και δημιουργία του λαϊκού συνθέτη. Η προβολή του όμορφου και σημαντικού αυτού τμήματος της μουσικής, που είναι ο ατέλειωτος συνδυασμός των αισθημάτων της καθημερινής ζωής και η αληθινή εικόνα της πολύμορφης λαϊκής μούσας, είναι πράγματι ευτύχημα».

Ο Χρήστος Σταματίου γεννήθηκε στις Σέρρες το 1909. Είναι το τρίτο παιδί από τα τέσσερα (Αλεξάνδρα, Δημήτριος, Χρήστος, Μαρία) της οικογένειας του Πέτρου Σταματίου, μικροεμπόρου ψαριών στη λίμνη του Αχινού.

Το 1917, με τον Α' παγκόσμιο πόλεμο, η ομηρεία σκορπά την οικογένεια. Ο πατέρας οδηγείται στη Γερμανία, ενώ η μητέρα του Αμαλία με τα παιδιά οδηγούνται στη Σούμλα

της Βουλγαρίας, έπειτα από απερίγραπτες περιπέτειες της μετάβασής τους από το Χρυσό Σερρών στην Αλεξανδρούπολη και, τέλος, τη Βουλγαρία. Με τη λήξη των πολέμων, το 1919, μεταφέρονται με συμμαχικά φορτηγά μέσω της Βάρνας στη Θεσσαλονίκη, όπου εγκαθίστανται σε παραπήγματα και καφενεία στην παραλία της πόλης. Εκεί φθάνει και ο πατέρας που ήδη επιστρέφει στις Σέρρες μετά τη δίχρονη ομηρεία.

Οι καιροί είναι δύσκολοι και οι συνθήκες διαβίωσης τραγικές. Οι κακουχίες της εποχής στερούν τη ζωή των γονιών του – ο πατέρας 39 χρόνων – και της αδελφής του Αλεξάνδρας. Ορφανεμένος πια επιστρέφει, παιδί ακόμα στα 10 του χρόνια, στη γενέτειρά του, τις Σέρρες, τρόφιμος του Εθνικού Ορφανοτροφείου (Οικοτροφείου) Αρρένων Σερρών.

Στο ίδρυμα αυτό πρωτογνωρίζει τη μουσική. Παίρνει τα πρώτα του μαθήματα από τον μουσικό του Ορφ/φείου Βασίλη Βεηληκτσίδα (1885-1959) που τον εντάσσει στη Φιλαρμονική του ιδρύματος.

Έφηβος τώρα, στα 1929, απόφοιτος του Γυμνασίου Σερρών, εγγράφεται στο Κρατικό (Βασιλικό) Ωδείο Θεσσαλονίκης, κάνοντας χρήση της τριετούς υποτροφίας που του χορηγεί ο Δήμος Σερρών με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. – Δήμαρχος ο Επαμεινώνδας Τικόπουλος – για συνέχιση των μουσικών του σπουδών. Ο καθηγητής του ωδείου Άψης, που (πρωτο)εξετάζει τον υποψήφιο σπουδαστή, διαπιστώνει την άριστη γνώση των προκαταρκτικών στοιχείων θεωρίας και τον κατατάσσει στην τάξη των προχωρημένων του αείμνηστου καθηγητή των Θεωρητικών Γεωργίου Βακαλοπούλου. Κοντά στον μεγάλο αυτό δάσκαλο του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης ο Χρήστος Σταματίου τελειοποιεί την κλασική του μόρφωση. Το 1932 παίρνει τα πτυχία Αρμονίας και Ενοργάνωσης, το 1933 εγγράφεται στη Σχολή Αντίστιξης και παίρνει το πτυχίο τον Ιανουάριο του 1935 και, τέλος, το 1934 στη Σχολή Φυγής (Φούγκας), παίρνοντας το πτυχίο στα τέλη της χρονιάς 1935-36 με «άριστα παμψηφεί».

Στο διάστημα των επτάχρονων σπουδών του στη Θεσ/νίκη, για βιοποριστικούς λόγους, διευθύνει κατά καιρούς χορωδίες. Έτσι, αρχικά εργάζεται στον «Ορφέα» Θεσ/νικής και κατόπιν στη χορωδία και μαντολι-

νάτα της Αποστολικής Διακονίας μέχρι το 1935. Ασχολείται ακόμα με την ενορχήστρωση έργων των πιο φημισμένων συνθετών της εποχής, όπως για παράδειγμα του Θεόφραστου Σακελλαρίδη, που είχε ορχήστρα στο θερινό κινηματοθέατρο «Μακεδονικό», που αργότερα κτίστηκε η Στρατιωτική Λέσχη Θεσ/νικής. Στην ορχήστρα αυτή συμμετείχε και ο Σερραίος φλαουτίστας Σάκης Φιδετζής. Ενορχηστρώνει επίσης με αμοιβή, την ίδια περίοδο – τριτοετής φοιτητής ακόμη – μοντέρνες συνθέσεις για την περίφημη ορχήστρα «Πάρμεν» (Παρμενίων Αντωνιάδης).

Το 1935 δίνει εξετάσεις για την πρόσληψή του ως καθηγητού στη Δημόσια Εκπαίδευση² χωρίς τελικά να αποδεχθεί (τότε) το διορισμό του. Τον Απρίλιο του 1935 προσλαμβάνεται στο Ωδείο Σερρών «Ορφεύς» (1934-1940) και εργάζεται σ' αυτό μέχρι τη διάλυσή του. Διδάσκει πιάνο, πνευστά, θεωρητικά και Ιστορία Μουσικής και διευθύνει τις χορωδίες του ιδρύματος (παιδική, ανδρική, γυναικεία).

Σ' επιστολή του προς το Ωδείο Σερρών, τον Ιούνιο του 1935, ο διευθυντής του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης Αλέξανδρος Καζαντζής, γράφει: «Η μεγάλη επιτυχία του κ. Σταματίου εις τας εξετάσεις των Ανωτέρων Θεωρητικών (Φούγκας) με ηυχαρίστησεν ιδιαιτέρως τόσοσν διά την ικανοποίησιν των κόπων του συμπαθεστάτου και σεμνού αυτού νέου, όσον και διά το γεγονός ότι το Ωδείο Σερρών, του οποίου την ωραίαν εξέλιξιν με τόσοσν ενδιαφέρον παρακολουθώ, δύναται σήμερον υπερηφάνως να υπολογίξη ότι δύο εκ των καθηγητών του³ έχουν τα ανώτατα θεωρητικά διπλώματα εις όλην την Ελλάδα».

Από το 1938 εργάζεται επίσης, για λίγους μήνες, στο Ιδιωτικό Εκπαιδευτήριο Σερρών του Γ. Κηροπλάστη και στη νεοϊδρυθείσα Φιλαρμονική της Πεντάπολης, την οποία τελικά εγκαταλείπει το 1940, για να επανέλθει το 1951 με την επανασύστασή της, μέχρι τον επόμενο χρόνο όποτε διορίζεται στο δημόσιο.

Με την κήρυξη του πολέμου στρατεύεται και στις 25/11/1941 προσλαμβάνεται από τον «Μέγα Αλέξανδρο» Εδέσσης κατορθώνοντας να οργανώσει και να διευθύνει τη μικτή χορωδία του με υποδειγματικό τρόπο και να χάρισει στο σύλλογο την αίγλη που άρμοζε στον πολιτισμό της πόλης. Η πρόσληψη έγι-

νε με τη μεσολάβηση του Δ. Μισυρλή, Γενικού Επιθεωρητή της Εκπαίδευσης Θεσ/νίκης, πρώην Γυμνασιάρχης των Σερρών.

Το 1943 επιστρέφει στη Θεσσαλονίκη και διδάσκει στο Αμερικανικό Κολλέγιο «Ανατόλια», παραμένοντας σ' αυτή τη θέση μέχρι και το 1950. Παράλληλα διευθύνει και την ανδρική χορωδία του «Θερμαϊκού».

Τέλος, το Μάρτη του 1951, επανέρχεται, οριστικά πλέον, στις Σέρρες και ύστερα από πρόσκληση του «Ορφέα» Σερρών (επανασύσταση της χορωδίας, πρόεδρος ο Χρ. Χρηστίδης) αναλαμβάνει την οργάνωση της μικτής του χορωδίας.

Στις 25/2/1952 διορίζεται καθηγητής μουσικής στο Γυμνάσιο Αρρένων Σερρών και παραμένει σ' αυτή τη θέση μέχρι τη συνταξιοδότησή του (1975). Προτάσεις για διορισμό έχει επίσης από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης για τη διεύθυνση της χορωδίας του Πειραματικού Γυμνασίου του ιδρύματος, την πόλη της Καβάλας κ.ά. τις οποίες δεν αποδέχεται. Η απόφασή του να εργασθεί στην ιδιαίτερη πατρίδα του είναι αμετάκλητη.

Στον «Ορφέα» εργάζεται ακατάπαυστα επί 27 χρόνια, μέχρι το 1978 – που για λόγους υγείας διακόπτει τη συνεργασία –, δημιουργώντας μια πραγματικά περιλαμπρή ιστορία στο σύλλογο. Διακρίνεται για την πραότητα του χαρακτήρα του και την υπομονή του, κερδίζοντας το σεβασμό των συνεργατών του και την εκτίμηση ολόκληρου του σερραϊκού λαού.

Από την πορεία του στον «Ορφέα», ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητες συγκαταλέγονται: Η πρώτη συναυλία στις Σέρρες στις 3/2/1952, η συμμετοχή στις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης (1952, '53, '56), οι δύο συναυλίες με την καλλιτέχνη της Εθνικής Λυρικής Σκηνής Ανθή Ζαχαράτου (1959, '70), το Β' Βραβείο του Πανελληνίου Διαγωνισμού Χορωδιών το 1959 στην Αθήνα⁴, το Α' Βραβείο του Πανβορειοελλαδικού Φεστιβάλ Χορωδιών το 1976 στην Έδεσσα, όπου γίνεται ειδική μνεία για τις επεξεργασίες του των δημοτικών τραγουδιών, οι βραδιές αφιερωμένες

στους Βάγκνερ και Μπετόβεν (1961-1970 και 1977) και η συναυλία στο Ηρώδειο (Φεστιβάλ Αθηνών) το 1964.

Από τις αξιολογότερες εμφανίσεις του καταγράφεται και αυτή των Αθηνών το 1963⁵ στην αίθουσα «Παρνασσός» απ' όπου το παρακάτω απόσπασμα δημοσιεύματος στη Βραδυνή της διακεκριμένης μουσικοκριτικού Αλεξάνδρα Λαλαούνη: «... και μου έκανε ξεχωριστή εντύπωση η απλότης της εναρμονίσεως των τραγουδιών. Ήταν φανερή η ικανότητα του διευθυντού κ. Σταματίου τόσο στη διεύθυνση της χορωδίας, όσο και της μανδολινάτας. Ας δεχθώ μαζί με τα θεαλλώδη χειροκροτήματα του κόσμου και τα δικά μου συγχαρητήρια».

Αξιομνημόνευτες είναι επίσης οι συναυλίες του (1983, '84) στην Παλιά Μητρόπολη των Σερρών (Άγιοι Θεόδωροι) που κύριο σκοπό είχαν να τονίσουν στους Σερραίους, μα ιδιαίτερα στις αρχές της πόλης, τη δυνατότητα αξιοποίησης του χώρου-μνημείου.

Έγραψε πολλές ελεύθερες συνθέσεις για όλες τις κατηγορίες των χορωδιών, οθερτούρες για μπάντα (πνευστά), έργα για πιάνο και μουσική για θεατρικά έργα που ανέβηκαν στις Σέρρες.

Από το 1981 μέχρι τα τέλη του 1990 διευθύνει τη «Μικτή Χορωδία Σερρών», με την οποία και μετά τη διάλυσή της εμφανίζεται κατά διαστήματα. Το Δεκέμβρη του 1981 η Μουσική Εταιρεία βορείου Ελλάδος τον τιμά για την «πολύχρονη προσφορά του στον τομέα της χορωδιακής μουσικής και την πολύτιμη εργασία του στα δημοτικά τραγούδια της Μακεδονίας».

Στις Σέρρες τιμήθηκε από τον «Ορφέα» (1977), το Δήμο (1988) και άλλους φορείς.

Το έργο του, έργο μιας ολόκληρης ζωής αφιερωμένης στη μουσική, πολύτιμη και αναντικατάστατη κληρονομιά στην πόλη, είχε την τύχη να εκδοθεί κατά ένα μέρος⁶ από τη «Μικτή χορωδία Σερρών» το 1983. Όμως το μεγαλύτερο του μέρος, ιδιαίτερα τα τραγούδια για a cappella χορωδία, που αποτελούν τον κορμό της αυτούσιας συνθετικής του δημιουργίας, παραμένει ατυχώς αδημοσίευτο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Έπαιξε επίσης - αυτοδίδακτος στην ίδια ηλικία - κιθάρα, μαντολίνο και φλάουτο.

2. Οι εξετάσεις γίνονταν στη Βαρβάκειο Σχολή των Αθηνών. Επικεφαλής των εξεταστών ήταν οι Διονύσιος Λαυράγκας (1864-1941) και Μάριος Βάρβογλης (1885-1967). Αξίζει να αναφερθεί ότι και οι δύο, αλλά ιδιαίτερα ο Μ.Β., αναφέρθηκαν στο γραπτό του Μακεδόνα σπουδαστή που τελικά κατατάχθηκε δεύτερος ανάμεσα στους 55 υποψήφιους από όλη την Ελλάδα (πρώτος κατατάχθηκε ο Γ. Μαντικόπουλος, απόφοιτος επίσης του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης).

3. Εννοεί και το μουσικοπαιδαγωγό Γιώργο Γεωργιάδη.

4. Υποχρεωτικό τραγούδι του διαγωνισμού το «Έγια μόλα» του Μ. Καλομοίρη. Η εναρμόνιση για μικτή χορωδία έγινε από το Χρ. Στ. και έτσι τραγουδιέται μέχρι σήμερα από τις σερραϊκές χορωδίες.

5. 5/3/1963. Πανηγυρικός Εορτασμός της Πεντηκοστιατρικής από την απελευθέρωση των Σερρών. Οργανωτής η Μακεδονική Εστία Αθηνών.

6. Εκδόθηκαν 25 δημοτικά τραγούδια της περιοχής Σερρών σε 1.000 αντίτυπα. Στάλθηκαν σ' όλες τις ελληνικές χορωδίες και ελληνικά σχολεία του εξωτερικού. Η χρησιμότητα φάνηκε πολύ γρήγορα. Χορωδιακά συγκροτήματα, ελληνικά και ξένα, περιλαμβάνουν τακτικά στο ρεπερτόριό τους επιλογή των παραπάνω τραγουδιών.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ

Α. ΜΙΚΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ

Ελεύθερες συνθέσεις

1. *Οδοιπόροι*, 1939, ποίηση Δημ. Στουγιαννάκη.
 2. *Ύμνος του «ΟΡΦΕΩΣ»*, 1951, συνοδεία μαντολινάτας 1958, π. Ιππ. Μακρή, εναρμόνιση και ενοργάνωση.
 3. *Κοιμήσου, Νανούρισμα*, 1951, π. Αν. Γαλδέμη.
 4. *Στη νύχτα*, Επίκληση, 1935, εναρμόνιση για γυν. χορ., 1986, π. Δημ. Στουγιαννάκη.
 5. *Τα σήμαντρα, Δόξα εν υψίστοις Θεώ*, 1955.
 6. *Εμμανουήλ Παπάς*, 1965, π. Αν. Γαλδέμη.
 7. *Τα κυκλάμινα*, 1955, π. Χρ. Ζιτσαία.
 8. *Μακρυγιάννης*, 1984, π. Άγγ. Σικελιανού.
- Εναρμονίσεις δημοτικών τραγουδιών**
9. *Η μαυρομάτα*, 1953, συν. μαντ. 1954, Νικόκλειας.
 10. *Γιάλα Στέργιουμ'*, 1953, εναρμ. για ανδρ. χορ., 1984, Εμμ. Παπά, σόλο τενόρου.
 11. *Μήλο μου κόκκινο*, 1954(;), Νιγρίτας.
 12. *Την κόρη π' αγαπώ*, 1971, συν. μαντ., 1971, Παλαιοκόμης, εναρμ. και ενοργ.
 13. *Η Παναγή*, 1952, Πεντάπολης.
 14. *Ντος-ντάρμ-ντος*, 1952, συν. μαντ. 1954, Πεντάπολης, εναρμ. και ενοργ.
 15. *Τρια πιτρούδια*, 1953, συν. μαντ. 1956, Εμμ. Παπά, εναρμ. και ενοργ.
 16. *Είμ' μικρή κι αντρέπουμι*, 1953, συν. μαντ., 1956, Εμμ. Παπά, εναρμ. και ενοργ.
 17. *Καπετάν Μητρούσης*, 1952, Σερρών.
 18. *Η Γερακίνα*, Νιγρίτας, ανδρ. χορ., 1936, μικτή, 1954, και συν. μαντ., εναρμ. και ενοργ.
 19. *Η κανακάρικη*, 1952, Δημητριτσίου.
 20. *Αυγηλιά*, 1952, Νιγρίτας.
 21. *Πέντε αράδες τα φλουριά*, 1955, Μανρόλοφου.
 22. *Βαρέθηκα*, 1955, Πρώτης.
 23. *Το κορίτσι τ' αργαλειού*, 1953, Νικόκλειας.
 24. *Στην Αξιά*, 1975, εναρμ. για ανδρ. χορ., 1984, Μ. Σουλίου.
 25. *Δεν σου είπα μια μαρ' μάνναμ'*, Χρυσού.
 26. *Μια πέρδικα*, 1984, εναρμ. για ανδρ. χορ., Μ. Σουλίου.
 27. *Καπετάν Δούκας*, 1971, Αλιστράτης.
 28. *Τα δυο ορφανά*, 1953, συν. μαντ. 1956, Σιτοχωρίου, εναρμ. και ενοργ.

29. *Ερινιά*, 1971, Εμμ. Παπά, εναρμ. και ενοργ.
30. *Παναγιωτούλα*, Παγγαίου.
31. *Βιργούλα*, 1971 και συν. μαντ., Εμμ. Παπά, εναρμ. και ενοργ.
32. *Καραγιάννηνα*, Λειβαδιών Χαλκιδικής.
33. *Καπετάν Βάρδας*, Μακεδονικού Αγώνος, συν. πιάνου.
34. *Τρεις καλογέροι Κρητικοί*, 1955, συν. μαντ., 1956, Μ. Σουλίου, εναρμ. και ενοργ.
35. *Το μαντηλούδι*, 1955, Πρώτης.
36. *Ένα είναι τ' αηδόني*, 1942.
37. *Μηλίτσα*, Ναούσης, σόλο σοπράνο.
38. *Μακρυνίτσα*, Ναούσης.
39. *Μαριγώ*, Ναούσης.
40. *Γάμος στο χωριό*, Ηλείου.
41. *Κοντούλα λεμονιά*, 1975, Ηλείου.
42. *Ο Ρόβας*, Ηλείου, συν. πιάνου.
43. *Η μάνα την κόρη έδεσνε*, 1984, Σκεπαστιανού Θράκης, σοπράνο, τενόρος, χορωδία.
44. *Το ντουγούνι του τσαγανού*, 1984, Ευκαριανού Θράκης.
45. *Τραγούδι του γάμου*, Σαρνταεκκλησιώτικο.
46. *Το αμάρτημα*, Αδριανοπουλίτικο.
47. *Στα περιστέρια τα χωριά*, 1979, Μοναστηρίου, σόλο τενόρου, πιάνο, χορωδία.
48. *Το πιπέρι*, Κυπριακό Ριζοκάρπασου.
49. *Ανθοδέσμη δημοτικών τραγουδιών*, 1941, σόλο τενόρου, βαρυτόνου, μπάσσο, κουαρτέτο, χορωδία.
50. *Ο Γέρο Δήμος*, σόλο τενόρου, χορωδία (διασκευή), συν. πιάνου, Π. Καρρέρη.
51. *Ελένη μου*, λαϊκό.
52. *Σγουρός βασιλικός*, ανδρ. χορ., 1936, μικτή 1989, λαϊκό.
53. *Γαρουφαλιά*, ανδρ. χορ., 1936, μικτή, 1989, λαϊκό.

Εναρμονίσεις από τη Βυζαντική υμνολογία.

54. *Τροπάριο Κασσιανής*, 1972, Θ. Πολυκράτους, διασκευή.
55. *Εξομολογείσθε τω Κυρίω* 1986.
56. *Χριστός Ανέστη*, 1975, εναρμ. για ανδρ. χορ., 1992.
57. *Άξιον εστίν*, 1974.
58. *Τη Υπερμάχω*, 1953, εναρμ. για ανδρ.

χορ., 1992.

59. *Δοξολογία*, 1988.
60. *Την Ωραιότητα της Παρθενίας Σου*, εναρμ. για ανδρ. χορ., 1992.
61. *Χαιρετισμοί*, 1942.
62. *Εγκώμια*, εναρμ. για ανδρ. χορ., 1953.

Χριστουγεννιάτικα (εναρμονίσεις)

63. *Κάλαντα Χριστουγέννων*.
64. *Κάλαντα Πρωτοχρονιάς, Πάει ο παλιός ο χρόνος*.
65. *Ο μικρός τυμπανιστής*, 1981, Κ. Νταϊήβις.
66. *Τρίγωνα κάλαντα*, 1981 και 1989.
67. *Το έλατο*, 1974, γερμανικό.
68. *Χιόνια στο καμπαναριό*, 1973.

Επεξεργασίες έργων άλλων συνθετών

69. *Βαρκούλα*, 1951, Μπραμς, προσαρμογή.
70. *Λησμόνει με*, 1953, Σ. Μίνωος, διασκευή.
71. *Μαργαρίτα μαγιοπούλα*, 1986, Μ. Θεοδωράκη, διασκευή, διωδία σοπράνο-τενόρου, χορωδία.
72. *Αγάπης λόγια*, 1990, Ν. Χατζηποστόλου, διασκευή, διωδία σοπράνο-τενόρου, χορωδία.
73. *Αίνεσις*, 1983, Αργ. Τσιτίνη, εναρμ.
74. *Οι τσιγγάνοι*, 1984, Αργ. Τσιτίνη, εναρμ.
75. *Προσευχή, Πάτερ ημών*, 1984, Αργ. Τσιτίνη, εναρμ.

Β' ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΟΛΙΝΑΤΑ (εναρμόνιση και ενοργάνωση)

76. *Δειλινό μαγευτικό*, 1956, π. Δημ. Στουγιαννάκη, ελεύθερη σύνθεση.
77. *Σερριώτισσα*, 1955, αργότερα και a cappella, Κ. Παναγόπουλου.
78. *Άιντε βρε Χαράλάμπη*, 1954, λαϊκό, αργότερα και a cappella.
79. *Τυρρανίζουμαι και κλαίω*, 1955, ποντιακό, σόλο τενόρου.
80. *Σερραϊκός*, 1954, λαϊκό.
81. *Ανθοδέσμη λαϊκών τραγουδιών*, προσαρμογή.
82. *Ανθοδέσμη Νο 2*, 1971, λαϊκά.

135. *Serenata*, 1954.
 136. *Χωρίς τίτλο*, Allegro, 1954.
 137. *Χωρίς τίτλο*, Allegro moderato, 1954.
 138. *Romance*, 1955.

Ζ' ΜΑΝΤΟΛΙΝΑΤΑ
 (Ελεύθερες συνθέσεις)

139. *Θερτούρα*, 1954.
 140. *Μενουέτο*, 1955.
 141. *Romance*, 1956.
 142. *Ελληνικοί χοροί*, 1936.

Η' ΜΠΑΝΤΑ (ΠΝΕΥΣΤΑ)

143. *Ελληνική ραψωδία*, 1949, ελεύθερη σύνθεση.
 144. *Ανθοδέσμη δημοτικών τραγουδιών*, 1948, επεξεργασία και εναρμ.
 145. *Ανθοδέσμη ελληνικών ασμάτων*, 1949, επεξεργασία και εναρμ.
 146. *Γαλάζιος Δούναβης*, 1948, Γ. Στράους, ενοργ.
 147. *Ιστορίες του Δάσους της Βιέννης*, 1948, Γ. Στράους, ενοργ.

148. *Βιεννέζικο αίμα*, 1948, Γ. Στράους, ενοργ., 1956.
 149. *Τριαντάφυλλα από το Νότο*, 1948, Γ. Στράους, ενοργ. για μαντολ., 1956.
 150. *Η ζωή του καλλιτέχνη*, 1949, Γ. Στράους, ενοργ.

Θ' ΔΙΑΦΟΡΑ

151. *Θεία Λειτουργία Ι. Χρυσοστόμου*, σύνθ. Ι. Σακελλαρίδη, εναρμ. για ανδρ. χορ.
 152. *Θεία Λειτουργία*, ό.π., εναρμ. για μικτή χορ.
 153. *Μουσική για την «Αντιγόνη» του Σοφοκλή*, 1957.
 154. *Μουσική για τον «Καπετάν Γιακουμή» του Δ. Κόκκου*, 1967.
 155. *Θύμηση*, 1936 (;) πιάνο, βιολί, τσέλλο.
 156. *Η βλάχα*, 1937, τραγούδι και πιάνο, δημώδες.
 157. *Δειλινό μαγευτικό, θαρκαρόλα*, 1937, π. Δημ. Στουγιαννάκη, τραγούδι, πιάνο.
 158. *Εμβατήριο του συλλόγου «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» Εδέσσης*, 1942, τραγούδι, πιάνο.

Ο Σερραίος μουσικός
 Χρήστος Π. Σταματίου

Έδεσσα. Η ορχήστρα και χορωδία του ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ με διευθυντή το Χρ. Σταματίου.

2.6.1954. Η μικτή χορωδία και μαντολινάτα του ΟΡΦΕΑ στο Βασιλικό Θέατρο Θεσσαλονίκης.

16.6.1935. Η Α΄ Συνναλία του «Συγκροτήματος Ο.Χ.Α.Ν.» της Αποστολικής Διακονίας Θεσσαλονίκης. Διευθυντής ο Χρ. Σταματίου.

23.7.1927. Η Φιλαρμονική του Εθνικού Ορφανοτροφείου Σερρών με το Βασίλη Βηλικτσίδα. Τρίτος αριστερά του ο Χρ. Σταματίου.